

พช. พัฒนาชุมชน

ขับเคลื่อน "OTOP นวัตกรรม" เป้าหมายให้ทุกพื้นที่ "มั่งมี ศรีสุข"

ขณะนี้ของ "OTOP นวัตกรรม" ซึ่งเป็นโครงการสำคัญที่มีกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย เป็นแม่ข่ายใหญ่ในการขับเคลื่อน โดยมีเป้าหมายคือเพื่อการสร้างความมั่นคงให้กับเศรษฐกิจฐานรากและลดความเหลื่อมล้ำของสังคม ด้วยการนำนวัตกรรมที่ทันสมัยมาผสานกับวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ในแต่ละชุมชน คงเริ่มเป็นที่รับรู้ในสังคมไทยมากขึ้นเรื่อยๆ หลังจากที่ได้ออกออฟกัมไปเมื่อเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา

การขับเคลื่อน "โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTO นวัตกรรม" มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาสินค้า OTO ของแต่ละชุมชนหมู่บ้านให้สามารถจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว ซึ่งจะได้รับข้อมูลผ่านเครือข่ายความร่วมมือนโยบายการท่องเที่ยวของรัฐบาล นำนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติซึ่งเป็น "ผู้ซื้อ" เดินทางไปยัง "แอ่งเล็ก เช็คอิน" ทั้ง 3,273 ชุมชน/หมู่บ้านในโครงการ เพื่อซื้อสินค้าจากชาวบ้านซึ่งเป็น "ผู้ขาย" โดยตรง รวมทั้งยังเป็นการกระจายรายได้สู่การบริการด้านอื่นๆ ที่มีอยู่ในชุมชนเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวด้วย

การดำเนินงานดังกล่าวมีแนวทางของโครงการ "การประเมินหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ" เป็นหนึ่งในแนวทางหลัก โดยโครงการที่ว่านี้จะมีการประเมินในทุกปี เป็นการประเมินใน 4 ด้าน ด้วย 23 ตัวชี้วัด ที่นอกจากจะทำให้ได้รับรู้ข้อมูลศักยภาพความเป็นอยู่ของชุมชน/หมู่บ้านต่างๆ ทั่วประเทศแล้ว ยังเป็นการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของโครงการต่างๆ ในการพัฒนาชุมชนที่ได้ดำเนินการไปอีกด้วย

ทั้ง 4 ด้าน 23 ตัวชี้วัดของการประเมินหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบแต่ละปี จะประกอบไปด้วย ด้านจิตใจและสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเรียนรู้ และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเกณฑ์การประเมินทั้ง 4 ด้าน

23 ตัวชี้วัดนั้น จะจัดระดับหมู่บ้านเป็น 3 ระดับ คือผ่านเกณฑ์ประเมิน 10-16 ตัวชี้วัด เป็นระดับ "พออยู่ พอกิน" หากผ่านเกณฑ์ประเมิน 17-22 ตัวชี้วัด เป็นระดับ "อยู่ดี กินดี" และหากผ่านทั้ง 23 ตัวชี้วัดจะเป็นระดับสูงสุดคือ "มั่งมี ศรีสุข" ซึ่งระดับมั่งมี ศรีสุข นี้เอง คือเป้าหมายในการขับเคลื่อน "โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรม" เพื่อพัฒนาศักยภาพของชุมชน/หมู่บ้าน ให้ผ่านเกณฑ์ประเมินทุกข้อให้ได้

ทั้งนี้กิจกรรมต่างๆ ภายใต้ "โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรม" นั้น สอดคล้องกับตัวชี้วัดของ "การประเมินหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ" อย่างชัดเจน เช่น ด้านจิตใจและสังคม จะมีการทำเวทีระดมความคิดเห็นเพื่อค้นหา "เสน่ห์ชุมชน" ซึ่งเป็นตัวชี้วัดเรื่องของคุณภาพชีวิตและความร่วมมือของคนในหมู่บ้าน ส่วนด้านเศรษฐกิจ มีตัวชี้วัดการรวมกลุ่มเพื่อการพัฒนาอาชีพหลักของหมู่บ้าน ก็มีกิจกรรมของโครงการที่แต่ละชุมชนจะต้องพัฒนาสินค้า OTOP จำนวน 10 รายการ เพื่อเตรียมไว้จำหน่ายให้นักท่องเที่ยว เป็นการกระจายอย่างทั่วถึงให้แก่สมาชิกในชุมชน

ด้านการเรียนรู้ ซึ่งมีตัวชี้วัดเรื่องการเรียนรู้ของชุมชน การค้นหาและใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างคุณค่าหมู่บ้านจะค่อนข้างชัดเจน เพราะ "โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรม" เน้นไปที่การใช้อัตลักษณ์ "ทุนท้องถิ่น" เป็นจุดขายในการดึงนักท่องเที่ยวเข้าสู่ชุมชน โดยพัฒนาไปสู่การมี "นักเล่าเรื่อง" ของชุมชน เพื่อสร้างสรรค์ข้อมูลชุมชนให้เกิดประโยชน์ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เสน่ห์ของชุมชนให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย

ท้ายสุดคือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตัวชี้วัดเรื่อง การมีจิตสำนึกของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีการสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะยิ่งผลักดันให้ผู้คนในชุมชนใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่เพื่อสร้างรายได้ พร้อมกับตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรไปพร้อมกันอย่างจริงจัง

"โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรม" จึงนับเป็นการเปิดมิติใหม่ในการพัฒนา OTOP โดยนำศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของประเทศมาช่วยขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ เพื่อตอบโจทย์ตัวชี้วัดทั้งหมด เพื่อให้ทุกพื้นที่ในประเทศไทย "มั่งมี ศรีสุข" ได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืนนั่นเอง...

